

Új adat az aggteleki Baradla-barlang első térképezéséről.

Mindezt eddig úgy tudtuk, hogy az aggteleki Baradla-cseppkőbarlang első tudományos kutatója és térképezője Raisz Keresztély, Gömör vármegye hites geometrája volt. Térképét 1801-ben készítette, 1802-ben metszette rézbe, és az Bredetzky Sámuel könyvében 1807-ben jelent meg. A barlangot Raisz a Vaskapuig ismerte, és térképe is addig terjed, de megjelölte a Domica-barlang bejáratát is.

Raisz hivatali utódja, Vass Imre, éveken át járta a barlangot, mignem 1825. június 1-én, igen alacsony vizállás mellett sikerült a Vaskapun tuljutnia, és így megismerte az eddig ismert barlangrésznek egészen az Óriás-terméig terjedő folytatását is. 1831-ben megjelent könyvéhez csatolt térképe már ezt a részt is tartalmazza.

Nemrég Nemes Klára, az Orsz. Széchenyi Könyvtár Térképtárának vezetője felhívta a figyelmem gyűjteményüknek egy kéziratos térképére, - amiért neki e helyütt is hálás köszönetemet fejezem ki. Ezt a térképet 1794- április 28-án Sartory József, az egri püspökség mérnöke készítette a Baradláról, Farkas János és Czékus ügyész társaságában. A térkép (jelzete: OSzK Ta 105) a barlangot a Vaskapuig, illetőleg azon túlmenően, a jósvafői ágba vezető szorosától jobbra levő nagyobb üregig ábrázolja.

Ezek szerint kétségtelen, hogy a barlang első térképezője Sartory József volt. Részletes ismertetést legközelebb a "Karszt- és Barlangkutató"-ban adunk róla.

dr. Bendeffy László